

Poradnik dla nauczycieli – bezpieczne korzystanie z platform do zdalnej edukacji (kwiecień 2020 r.)

I. Cel poradnika

Obecna sytuacja związana z koronawirusem jest bezprecedensowa, z czym wiąże się skokowy wzrost liczby użytkowników platform służących do prowadzenia nauki na odległość, takich jak: Cisco WebEx, Google G-Suite, Microsoft Teams, czy ZOOM. Niestety, wraz z przejściem edukacji na tryb „online”, zwiększyła się liczba incydentów i ataków na użytkowników tych platform – nauczycieli i uczniów. Dlatego tak ważna jest świadomość nauczycieli oraz stosowanie się uczniów i nauczycieli do kilku prostych zasad bezpieczeństwa.

II. Podstawowe i uniwersalne zasady bezpieczeństwa

- Określ jasne zasady prowadzonych przez Ciebie lekcji – kto i kiedy może zabierać głos, kto i kiedy może prezentować swoje materiały podczas lekcji, co zrobić na wypadek problemów technicznych, poinformuj, że masz wgląd do czatów itp. Wszyscy uczniowie muszą znać te zasady;
- Stwórz dedykowaną „klasę” – listę osób, do których wyślesz link z zaproszeniem do wzięcia udziału w lekcji;
- Linki do lekcji wysyłaj tylko na adresy mailowe uczniów, którzy mają wziąć w niej udział. Adresy mailowe wpisuj w polu „ukryte do wiadomości” (UDW) – dzięki temu nikt nie pozna pełnej listy uczniów, do której trafiło zaproszenie;
- Poinformuj uczniów, że linki do spotkań otrzymują indywidualnie i nie powinni ich przekazywać/udostępniać publicznie np. na platformach typu Facebook, Messenger, WhatsApp, czy Twitter;
- W celu uniknięcia nieporozumień i błędów komunikacyjnych, poproś uczniów, aby identyfikowali się przy pomocy imienia i nazwiska (nie zgadzaj się na pseudonimy lub losowe nazwy);
- Korzystaj z opcji tworzenia poczekalni (*waiting room*) dla osób zaproszonych do lekcji – to Ty wtedy zdecydujesz, czy wpuścisz daną osobę na lekcję, czy nie. Uchronisz się przed próbami przedostania się niezaproszonych osób - pamiętaj, że zawsze możesz korzystać z opcji wykluczenia osób innych niż uczniowie;
- Możesz użyć opcji „wycisz wszystkich użytkowników” i udzielać głosu tylko tym, którym na to pozwolił (niektóre z aplikacji umożliwiają sygnalizowanie chęci zabrania głosu przez

wybranie ikony podniesionej ręki, alternatywnie uczniowie mogą sygnalizować chęć zabrania głosu na czacie grupowym);

- Zawsze korzystaj z najbardziej aktualnej wersji aplikacji do prowadzenia lekcji na odległość;
- Zablokuj możliwość korzystania z prywatnych czatów w trakcie lekcji;
- Sprawdzaj treści udostępnione na czacie klasy (pliki i treści multimedialne).

III. Rekomendowane bezpłatne rozwiązania do prowadzenia lekcji „online”

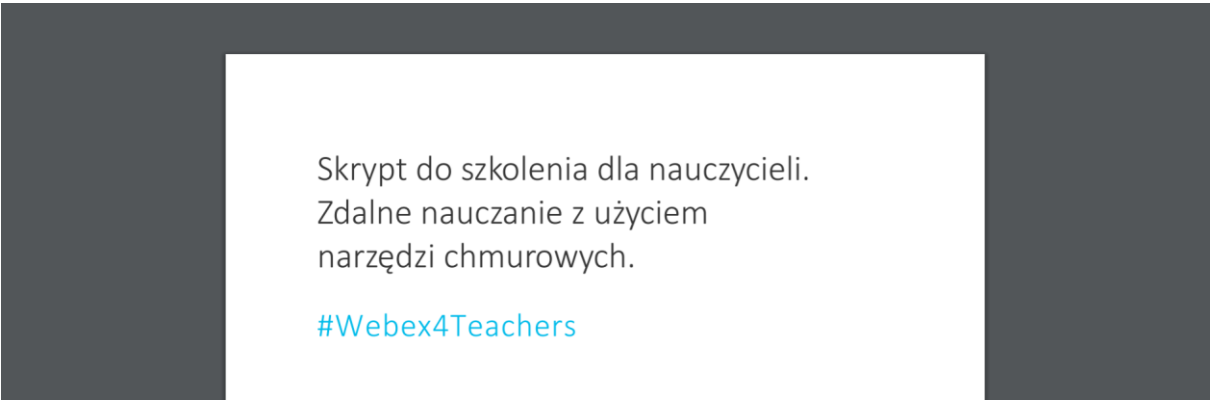
1. Cisco WebEx

To możliwość organizacji spotkania nawet dla stu uczestników (np. kilku klas) oraz nielimitowany czas jego trwania. Cisco oferuje bezpłatne i rozszerzone rozwiązania do bezpiecznej nauki. Wolontariusze IBM Poland i Cisco oferują bezpłatne wsparcie dla pedagogów w zakresie użytkowania platformy Cisco WebEx. [Zarejestruj szkołę](#) do nieodpłatnego programu, a w dogodnym terminie pomogą Ci stworzyć dla Ciebie konto i nauczą, jak pracować z Cisco WebEx.

Cisco WebEx oferuje nie tylko wideokonferencje, ale także możliwość udostępniania pulpitu i aplikacji, zasobów multimedialnych i ankiet. Oferta bezpłatnej aplikacji dla szkół jest dostępna tutaj. Ponadto Cisco przygotował także krótki poradnik jak korzystać z aplikacji.

Cisco opracowało także zasady bezpiecznego użytkowania aplikacji. Obejmują one m.in.: zasady zachowania w klasie, w tym: wyciszenie mikrofonów; korzystanie z opcji „podnieś rękę”; używanie poczekalni; zasady korzystania z czatu; porady dot. pracy w trakcie lekcji.

Kompletny poradnik pt. „Skrypt do szkolenia dla nauczycieli. Zdalne nauczanie z użyciem narzędzi chmurowych. #Webex4Teachers” dostępny [tutaj](#).

Skrypt do szkolenia dla nauczycieli.
Zdalne nauczanie z użyciem
narzędzi chmurowych.

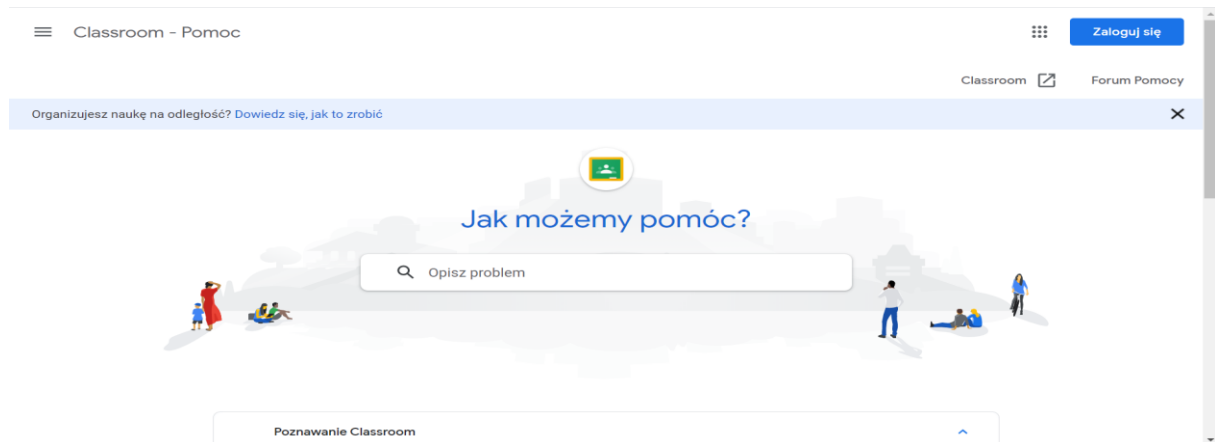
[#Webex4Teachers](#)

2. Google G-Suite

G Suite dla szkół i uczelni umożliwia bezpłatny dostęp do narzędzi umożliwiających efektywną pracę zdalną pomiędzy nauczycielami i uczniami. W ramach pakietu, nauczyciele mają możliwość prowadzić interaktywne zajęcia online przy pomocy narzędzia Hangouts Meet, dzielić się plikami oraz

komunikować z uczniami. G Suite jest dostępny dla szkół podstawowych, ponadpodstawowych i uczelni wyższych.

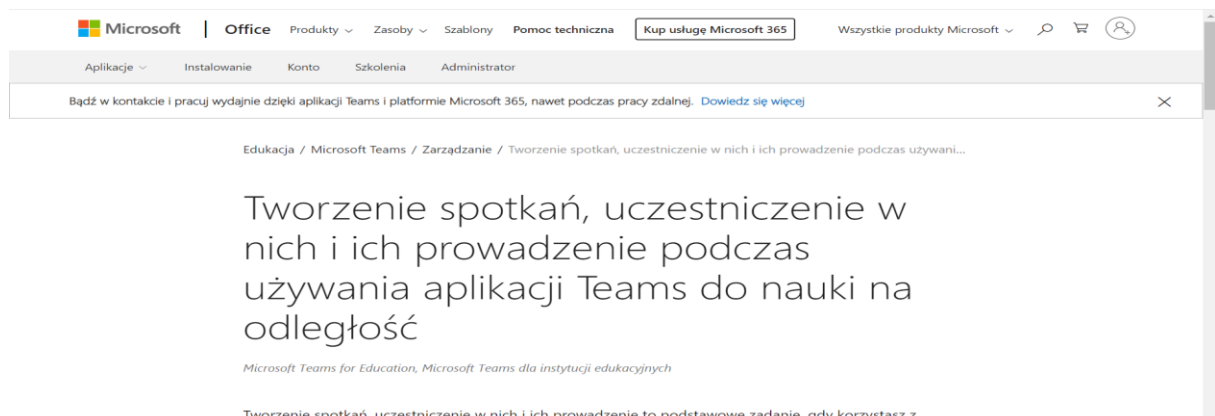
Zasady bezpiecznego użytkowania wraz z innymi niezbędnymi informacjami są dostępne [tutaj](#).

3. Microsoft Teams

Microsoft oferuje bezpłatny i nielimitowany dostęp do aplikacji Teams. Aplikacja jest oferowana w pakiecie [Zdalna edukacja w Office 365 Education](#). Dzięki tej usłudze uzyskasz dostęp do narzędzi potrzebnych do zarządzania zajęciami i angażowania uczniów, w tym aby uczyć, komunikować się i publikować materiały edukacyjne. Twoi uczniowie mogą mieć do nich dostęp z dowolnego miejsca. Ty, zaś jako nauczyciel, możesz przeglądać i sprawdzać prace uczniów i przysyłać im informacje zwrotne. Aplikacja ma też takie funkcje jak prezentacja i tablica cyfrowa. Podczas zajęć możecie komunikować się za pomocą tablicy przy użyciu tekstu pisanego, audio lub wideo. Lekcja może być też nagrywana i odtworzona w trybie offline w dowolnym momencie.

Microsoft przygotował [poradnik](#) pt. „Tworzenie spotkań, uczestniczenie w nich i ich prowadzenie podczas używania aplikacji Teams do nauki na odległość - Microsoft Teams for Education Microsoft Teams dla instytucji edukacyjnych”, dotyczący zasad bezpiecznego wykorzystywania aplikacji do prowadzenia lekcji.

IV. Zalecenia bezpieczeństwa dla platformy ZOOM

To jedna z najczęściej wykorzystywanych platform. W związku z tym zaobserwowano najwięcej problemów. Należy podkreślić, że **ZOOM nie znajduje się na liście rekomendowanych przez Ministerstwo Cyfryzacji narzędzi do prowadzenia zdalnych lekcji.**

Aby bezpiecznie korzystać z aplikacji Zoom należy stosować się do podstawowych i uniwersalnych zasad bezpieczeństwa, o których mowa w tym poradniku. Ponadto, ważne jest zwrócenie uwagi na kilka porad dostawcy usługi ZOOM oraz właściwe skonfigurowanie aplikacji m.in. stosując następujące zalecenia:

- Zablokuj wirtualną klasę, aby nikt poza uczniami do niej nie dołączył. Daj uczniom kilka minut na dołączenie do lekcji, następnie na dole okna Zoom kliknij „*Manage Participants*”. W wyskakującym okienku „*Participants*”, rozwiń opcję „*More*” i wybierz „*Lock Meeting*”;
- Kontroluj współdzielenie ekranu – to pozwoli Ci sprawdzać i kontrolować udostępnianie materiałów. Domyślnie ustawienie aplikacji jest na „*Host Only*” (z. ang. Tylko Gospodarz), więc domyślnie nauczyciele są jedynymi, którzy mogą udostępnić ekran klasie;

Kompletny poradnik pt. „Najlepsze praktyki zabezpieczenia wirtualnej klasy w Zoom” dot. bezpieczeństwa aplikacji ZOOM jest dostępny [tutaj](#).

V. Gdzie zgłaszać incydenty?

■ Gdzie zgłaszać incydenty?

Wszelkie nieprawidłowości związane z nieuprawnionym dostępem do zdalnej lekcji należy zgłaszać na stronie dyzurnet.pl.

Jeżeli nie masz pewności jakiego rodzaju jest treść, którą chcesz zgłosić, wybierz kategorię „inne”.

- ! **Każde zgłoszenie noszące znamiona łamania prawa będą niezwłocznie przekazywane organom ścigania, w celu ustalenia sprawcy i podciągnięcia go do odpowiedzialności zgodnie z obowiązującymi przepisami.**

VI. Inne przydatne materiały

Poradnik MEN i UODO dotyczący ochrony danych w szkole. pt. [„Dane osobowe bezpieczne podczas zdalnego nauczania”](#).